CONTUR[1]

— “Every Hole Is Outlined” 2006 —

de John Barnes

[1] Originally published in „ Jim Baen's Universe” , October 2006, ed. Eric Flint, publ. Baen Books. În româneşte povestirea a fost publicată în *The Year's Best Science Fiction - Antologiile Gardner Dozois Vol. 6,* Nemira 2011.

Traducerea: Laura Bocancios

JOHN BARNES este unul dintre cei mai prolifici şi mai populari dintre scriitorii care au pătruns în SF în anii optzeci. Printre numeroasele sale cărţi se numără romanele *A Million Open Doors, Mother of Storms*[1], *Orbital Resonances, Kaleidoscope Century, Candle, Earth Made of Glass, The Merchants of Souls, Sin of Origin, One for the Morning Glory, The Sky So Big and Black, The Duke of Uranium, A Princess of the Aerie, In the Hall of the Martian King, Gaudeamus, Finity. Patton's Spaceship, Washington's Dirigible, Caesar's Bicycle, The Man Who Pulled Down the Sky* şi altele, precum şi două romane scrise împreună cu astronautul Buzz Aldrin, *The Return* şi *Encounter with Tiber*. Multă vreme stâlp de nădejde al publicaţiei *Analog*, apoi colaborator regulat al revistei *Jim Baen's Universe*, povestirile sale au fost adunate în *... And Orion* şi în *Apostrophes & Apocalypses*. Cea mai recentă carte a sa este romanul *Directive 51*. Barnes locuieşte în Colorado şi lucrează în domeniul semioticii.

[1] *Uraganele*, Editura Nemira, 1999.

În complexa şi sugestiva poveste care urmează, autorul ne introduce într-un univers îndepărtat din viitor, unde un nou membru din echipajul unei nave spaţiale descoperă curând ritualurile stranii şi profund tulburătoare care sunt parte a vieţii la bord...

Nava avea cel puţin paisprezece mii de ani, în timp standard, şi mai mult de două mii, în timp comprimat, dar existau goluri în înregistrările sale, iar cele mai vechi se găseau în formate devenite inaccesibile, aşa că echipajul estima că avea mai degrabă optsprezece mii de ani standard şi trei mii cinci sute de ani comprimaţi. Purtase multe nume. În prezent, era *9743* un nume uşor de descifrat pentru Controlul de Apropiere, indiferent unde călătorea nava în spaţiul uman.

În ultimele două secole de timp comprimat, conversaţiile navei cu majoritatea porturilor fuseseră întru totul matematice. Minţile sinergice pălăvrăgeau despre fizică şi astronomie pentru a aduce nava în port şi despre preţuri, cantităţi şi direcţii după aceea, iar echipajele umane, în ciuda eforturilor, nu învăţaseră o iotă din limbajul local, doar dibuiseră că primele lucruri pe care le spunea lumea erau, probabil, ceva de genul „bună”, iar ultimele, probabil un „la revedere” şi, poate, printre picături, prindeau echivalente pentru „vă rog” şi „mulţumesc”.

Acest fapt nu avea un impact imediat semnificativ asupra funcţionării navei, numai că planetele matematice nu aveau niciun fel de divertisment, sau cel puţin nu unul pe care să-l vândă bibliotecii navei; îngrijorarea pe termen lung era că planetele matematice aveau tendinţa să înceapă să respingă toate navele şi să nu mai comunice deloc,

după o vreme, deşi, în mod ciudat, unele dintre acele lumi întunecate începeau uneori să vorbească şi să cheme navele din nou, după un interval de câteva secole de timp standard.

Dar problema pentru masa din seara aceasta era, pe de-o parte, mai imediată decât procurarea divertismentului pentru biblioteca navei şi, pe de altă parte, cu bătaie mult mai lungă decât întunecarea treptată a planetelor. Aveau nevoie de un nou membru în echipaj şi, în această seară, aveau parte de o cină adevărată, cu mâncare gătită, vin şi gravitaţie, ca să discute cum să găsească unul.

9743 avea nevoie de un echipaj de patru ca s-o manevreze, atunci când trebuia manevrată, ceea ce se întâmpla numai la intrările şi la ieşirile din sistem, fiindcă aşa cerea legea spaţială, şi pentru PPD-uri (şedinţele de afaceri şi navigaţie, ţinute ori de câte ori preţurile prevăzute la destinaţie se modificau îndeajuns ca să necesite luarea în calcul a unei schimbări de traseu), căci membrii echipajului erau acţionarii, iar minţile sin aveau obligaţia să-i consulte. În mod obişnuit, manevrau nava timp de jumătate de tură pentru PPD-uri, dar uneori densitatea traficului în preajma unei planete era destul de mare pentru activarea restricţiilor gammor preţ de o zi-lumină distanţă de port, iar atunci personalul din cabina de comandă de pe *9743* executa ore suplimentare.

În consecinţă, pentru foarte rarele ocazii când se cerea mai mult de o tură, nava transporta de obicei opt oameni: Arthur şi Phlox, care erau căsătoriţi şi erau căpitanul şi secundul; Debi şi Yoko, cei doi asistenţi ai fizicianului, care împărţeau o cabină mare cu Squire, care era fizicianul; Peter, astronomul, prea autist ca să se culce cu cineva sau chiar să vorbească prea mult, dar care era un bun astronom şi bun să stea lângă oameni şi să le ţină companie; şi Mtepic, matematicianul, a cărui soţie, Sudden Crow, asistenta matematicianului, murise în urmă cu doi ani comprimaţi.

În timp standard, trecuseră zece ani şi jumătate, dar oamenii navei aveau o vorbă, că nimeni nu trăieşte în timp standard. Prin „nimeni”, ei înţeleg aproape tot restul lumii.

Arthur şi Phlox socotiseră că Mtepic ar putea fi prea bătrân pentru o nouă soţie, dar acesta i-a surprins când le-a destăinuit gândul că se putea să mai aibă încă douăzeci de ani comprimaţi de trăit şi nu voia să şi-i petreacă singur.

Exista, practic, o singură concluzie posibilă. Aveau să fie nevoiţi să cumpere pe cineva de pe o planetă sclavagistă. Era un lucru rău, dar nu iremediabil de rău - mai degrabă un lucru obişnuit. Debi, Peter, Sudden Crow şi Arthur fuseseră cu toţii sclavi şi, cel puţin Debi şi Arthur împărtăşeau convingerea fermă că aducerea unui sclav în lumea liberă, prin cumpărare, deşi

discutabilă din punct de vedere moral, era, îndeobşte, un lucru bun pentru sclav.

Ceilalţi fuseseră adoptaţi de mici, crescuţi până la vârsta de patru sau cinci ani pe *9743* şi apoi trimişi, prin timpul standard, pe o navă-şcoală, pentru a se alătura din nou echipajului când deveneau adulţi. Toţi şapte, fie că erau născuţi sclavi, fie liberi, erau de acord că era mai bine să fii crescut în mijlocul echipajului de la bun început.

Dar nu avuseseră niciun plan de criză când Sudden Crow murise pe neaşteptate, la cincizeci şi unu de ani, de atrofie cardiacă, pricinuită de lipsa de calciu în imponderabilitate şi de obezitate. *9743* se afla la cel puţin doi ani de timp comprimat de orice loc care dispunea de prunci născuţi liberi. Ar fi trebuit să obţină un nou-născut, să-l îngrijească până la patru-cinci ani - o perioadă lungă pentru ca o navă de transport să se descurce cu un copil, căci navigatorilor nu le place să fie prea mult în preajma altor oameni, iar copiii au nevoie de atenţie tot timpul.

Asta i-ar constrânge să facă mai multe călătorii - mai întâi către o planetă cu copii născuţi liberi adoptabili, pe urmă către o pereche de mică distanţă (două sisteme planetare locuite, aflate la depărtare de şase, şapte ani-lumină unul de celălalt) cu o navă-şcoală care orbitează în jurul uneia dintre ele. Acea pereche de mică distanţă trebuia să fie la patru-cinci ani comprimaţi

depărtare, între douăzeci şi unu şi douăzeci şi şapte de ani-lumină, la 98,2%c, viteza cu care călătorea de obicei *9743*.

La perechea de mică distanţă, *9743* trebuia apoi să predea copilul navei-şcoală, să facă o cursă scurtă încoace şi încolo, după care să se întoarcă, să se reîntâlnească la locul stabilit cu nava-şcoală şi să ia fostul copil de patru ani ca adolescent, membru instruit al echipajului. Asta ar însuma decade de scădere a izoprofitului geodezic.

Şi-ar fi putut permite asta, dar cea mai apropiată pereche de mică distanţă era Sol-Alfsentary, aflată la aproape cinci ani comprimaţi de cel mai apropiat sistem care vindea nou-născuţi. Toate acestea puteau ajunge la şaptesprezece ani comprimaţi până când membrul adolescent al echipajului revenea la bord, să-i ţină tovărăşie lui Mtepic.

Mtepic avea optzeci şi unu de ani şi, dacă murea curând, nava rămânea fără niciun matematician. Phlox şi Debi, care amândoi aveau ca specialitate secundară matematica, ar trebui să-l suplinească şi întregul echipaj să-şi asume riscul de a avea doi matematicieni depăşiţi, mai puţin capabili, drept substitut.

În plus, cel mai bun izoprofit geodezic pentru adoptarea şi instruirea unui copil născut liber se ridica la o cifră meschină - drumuri lungi şi profituri reduse, de la un capăt la altul. Un sclav

ar fi, negreşit, o soluţie mai bună. Şi nu era atât de rău pentru sclav, se asigurau cu toţii unul pe altul.

Piaţa de sclavi de la Thogmarch, principala planetă locuită din sistemul Beytydry, era la doar şase ani-lumină distanţă, iar acolo nava lor n-ar suferi decât o mică pierdere, una pe care Corporaţia *9743* o putea amortiza cu uşurinţă şi infinit mai ieftin decât costurile pe care le-ar presupune un matematician deprimat. Mintea sinergică medicală era convinsă în proporţie de 94,4% că Mtepic era deprimat. În plus, el însuşi admitea că era, şi credea că din cauza singurătăţii. Mintea sin confirma, cu 78,5% grad de siguranţă, că o nouă ucenică l-ar scoate pe Mtepic din depresie, dar întregul echipaj era convins că probabilitatea era subestimată - medicii urăsc să facă previziuni de orice fel în privinţa inteligenţelor încarnate.

9743 avea masă de rezervă ca să alimenteze scutul şi putea să mărească viteza, fără probleme, la 98,65%c şi să ajungă la Thogmarch în mai puţin de un an comprimat. Dacă transmiteau acum un mesaj radio, acesta avea să ajungă la Thogmarch cu aproape şapte săptămâni înainte de nava însăşi, astfel că ar putea avea un transportor pregătit pentru transferul încărcăturii la sosire şi comercianţi aliniaţi să le vândă o ucenică matematician cu genul de personalitate care i-ar permite să înveţe să agreeze viaţa de navigator.

– Iar *9743* n-a cumpărat niciodată un sclav care să nu fie recunoscător pentru şansa de a rămâne pe navă, după manu-misiune, zise Arthur, terminându-şi lunga şi tacticoasa recapitulare, care începuse la aperitive şi se termina acum, cu vinul de după desert. Viaţa aici, în comparaţie cu ceea ce au la sol, e cu mult mai bună.

Lui Arthur îi plăcea să explice lucruri pe care toată lumea le ştia deja, ceea ce era absolut tipic. Căpitanii sunt celebri pentru timpul îndelungat petrecut dând explicaţii inutile.

Până şi oamenii navelor spun asta, iar faptul că o spun spune ceva, căci oamenii navelor sunt cu toţii aşa. Le place să zăbovească în discuţii molcome, calde şi aprofundate. Au căpătat obiceiul de a asculta lucruri pe care le-au mai auzit de multe ori şi pe care le ştiu deja pe de rost, doar ca să facă pe placul cuiva care simte nevoia să vorbească; şi, pentru ca urechile celorlalţi să rămână binevoitoare, mulţi dintre ei învaţă să nu vorbească prea mult, cu excepţia ocaziilor oficiale.

– Mai cu seamă, spuse Peter, surprinzându-i pe toţi, căci vorbea atât de rar, le oferim o anumită demnitate şi intimitate. Se referea la sclavi, desigur, deşi s-ar fi putut referi la oricine de pe navă. Şi, până la sfârşitul primei călătorii, nu le mai este dor de casă, care, oricum, rămâne atât de departe în trecut încât devine greu să te întorci acolo.

Îşi goli paharul de vin alb, pus la rece; porniseră motoarele gammor o oră în plus săptămâna aceasta, ca să se bucure de o masă tihnită, în sala de şedinţe, întrucât era vorba de o chestiune care cerea o serioasă atenţie. La o viteză de 98,1%c, cu o iminentă schimbare de traiectorie, un sfert de acceleraţie gravitaţională, pentru câteva ore de zăbovit şi discutat, nu avea să afecteze nimic în mod semnificativ.

– Eu sunt pentru, zise Peter.

– N-am ajuns *încă* la vot, îl puse la punct Debi, uşor agitată, aşa cum îi era obiceiul.

Squire îi masă umerii; asta nu-i domolea niciodată starea de agitaţie, dar amândurora le plăcea.

– Ştim însă ce vrea să spună. E ceva care a funcţionat de fiecare dată până acum. Găsim o adolescentă cu aptitudini matematice foarte înalte şi ataşament interpersonal foarte scăzut. Proprietarii de sclavi sunt cruzi; noi suntem doar indiferenţi. Dacă nu are prea mare nevoie de ataşament interpersonal, ar putea chiar să ne socotească buni... Chiar vrei o fată, nu-i aşa, Mtepic?

– Da, o fată.

Squire gesticula ca unul căruia i-ar fi plăcut să aibă o tablă de scris.

– Ei, bine, atunci, mai bine să-ţi duci viaţa pe o navă decât să fii bătut, folosit, comandat; puţin respect şi demnitate fac adesea minuni.

Phlox clătina din cap şi, când făcea asta, lumea simţea de obicei că votul fusese deja adjudecat şi faptul aprobat. Toată lumea, până şi Arthur, spunea că ea avea să fie un căpitan mai bun, după moartea lui. Îşi împreună mâinile în faţă, într-un mic coviltir, clătină iarăşi din cap şi spuse:

– După ce o vom elibera, va dori să rămână cu noi. Cu toţii vor. Aşadar, acest plan ne va aduce un nou asistent care, în cele din urmă, poate deveni matematicianul nostru. Nu e la fel de plăcut ca atunci când adopţi un copil şi când o navă-şcoală îţi creşte pruncul, ca membru liber al echipajului, şi nu e la fel de uşor precum realizarea unui schimb cu o altă navă, dacă ar exista altă navă cu care să-l faci. Dar e suficient de plăcut şi suficient de uşor. Aşadar, ne vom decide s-o facem. Acum, haideţi să ne oferim plăcerea de a discuta despre asta câteva ore.

Toţi clătinară aprobator din cap; navigatorii sunt direcţi, chiar şi atunci când vine vorba despre amânarea unei concluzii, şi se bucură să ştie cum vor ieşi lucrurile noi, înainte de a le începe, fiindcă asta se întâmplă atât de rar.

În dosarul tinerei, Mtepic citise că Xhrina fusese născută fiica unui coacţionar din Thogmarch şi că vânzarea ei, la vârsta de doi ani, fusese impusă de falimentul părinţilor. Dosarul ei arăta că, întrucât avea înclinaţii intelectuale, dar mari dificultăţi în a învăţa deprinderile sociale, fusese evaluată cu un

preţ mic la Thogmarch. Proprietarul de sclavi în posesia căruia se afla o destinase pentru un post unde abilitatea ei de a îndura umilinţa pe termen lung putea fi un atu; se gândise fie la un aristocrat căruia îi plăcea să brutalizeze femeile, fie la un proprietar care voia să se împăuneze cu averea lui folosind fiinţe umane în loc de roboţi pentru frecatul podelelor şi curăţatul toaletelor.

Mtepic, fiind nu doar persoana care avea să muncească şi să trăiască alături de ea, dar şi cea mai empatică persoană de la bordul navei *9743* (conform celei mai recente evaluări făcute de mintea sin medicală), fusese trimis la sol, să decidă dacă s-o cumpere pe Xhrina şi, în timp ce stătea în capsula de susţinere aeriană, principalul său gând era că avea s-o ia, dacă exista cea mai mică posibilitate, decât să mai îndure mult gravitaţia planetară.

Avea oasele bătrâne şi şubrezite de timpul petrecut în spaţiu. Deşi era legat de dispozitivele interioare de susţinere ale capsulei şi era un om mărunt, greutatea era mult prea mare.

Xhrina vorbea o limbă cu o gramatică răspândită şi numeroase rădăcini altaice şi semitice, aşadar aparatul de traducere funcţiona suportabil şi, cu aptitudinea ei, era de aşteptat să nu întâmpine dificultăţi în învăţarea navienei, odată ajunsă la bord. Lui Mtepic i se părea că glasul ei era surprinzător de muzical pentru cineva atât de descurajat şi de nefericit.

După ce sublinie ce s-ar întâmpla dacă *9743* ar cumpăra-o şi se asigură că translatorul îi explicase totul clar, Mtepic întrebă:

– Aşadar, vrei să te cumpărăm?

Ea scoase un dulce, melodios tril de soprană. Aparatul de traducere spuse:

– Proprietatea nu şi-a dat încă seama că are de ales cu privire la subiectul în discuţie, stăpâne.

– Oficial, nu are. Neoficial, nouă nu ne place sclavagismul. *9743* n-a avut şi nu va avea niciodată sclavi la bord. După cum ştii, poate, toate planetele sclavagiste impun Codul Karkh navelor care transportă sclavi, aşadar nu te putem dezrobi până când nu vei fi îndeplinit un serviciu satisfăcător, timp de treisprezece ani. Însă Codul Karkh funcţionează în timpul standard: în timpul comprimat, timpul aşa cum îl trăim noi, vei fi sclavă mai puţin de şapte ani, mult mai puţin, probabil. Şi, atâta cât depinde de noi, în limitele Codului Karkh, vei fi sclavă doar în ochii legii. Noi nu te vom trata ca pe o sclavă niciodată.

Mtepic fu nevoit să-i explice asta de câteva ori, prin intermediul translatorului, şi o luară de la capăt de mai multe ori, până când se convinse că Xhrina a înţeles cum stau lucrurile.

– Şi stăpânul încă dă impresia, rectificare, îi dă o aură de, ca şi cum ar fi alegerea acestei proprietăţi, stăpâne, iar această proprietate este instruită să nu facă alegeri acolo unde stăpânul meu are dreptul de a alege.

Luă fiecare propoziţie pe rând, străduindu-se să fie răbdător cu translatorul, care avea stupiditatea nepăsătoare la care te puteai aştepta de la o minte sin.

Prima propoziţie decisivă pe care o comunică Mtepic fu:

– Dacă ne ceri să nu te cumpărăm, vom cumpăra pe altcineva.

Apoi, pentru că s-ar fi putut să conteze pentru ea, fie că îi era îngăduit să creadă asta, fie că nu, Mtepic petrecu o vreme explicându-i că:

– Odată aflată la bord, va trebui să împărţi patul cu mine -pretenţiile mele sunt minore, la vârsta mea, în principal să-mi ţii de urât. Alţi membri ai echipajului s-ar putea să nu vrea sex de la tine, fiind mulţumiţi cu starea de fapt, dar, dacă vor, te vei conforma; computerul nostru trebuie să arate asta pentru Codul Karkh privind manumisiunea.

Xhrina părea să accepte prea uşor, iar Mtepic nu voia ca ea să creadă că aceasta era chestiunea de bază, aşadar, continuă prin a se zbate s-o facă să înţeleagă că:

– Nu vei veni la bord ca tovarăşă de pat. Principala ta sarcină va fi să înveţi destulă matematică pentru calificarea ca asistentă a matematicianului până când ajungem în portul unde avem permisiunea legală să te eliberăm printr-o manumisiune universală, ca să nu fii în pericol dacă schimbi navele sau debarci şi apoi călătoreşti din nou. În portul acela, poţi să ne

părăseşti, dacă vrei, sau să rămâi în echipaj ca acţionar.

Partea aceasta a fost, la drept vorbind, mai uşor de spus, fiindcă mintea sin era concepută să înţeleagă contracte. Apoi Mtepic reveni la punctul principal şi, de data aceasta, totul păru să meargă mai repede.

– Dacă ne ceri să nu te cumpărăm, vom cumpăra pe altcineva. Nu vrem să acţionăm împotriva voinţei tale.

– Este interzis acestei proprietăţi să se gândească dacă această proprietate doreşte un lucru pe care stăpânul îl doreşte şi nu pot şti cum se va simţi această proprietate dacă i se permite vreodată să se gândească la asta, stăpâne.

Xhrina zâmbi când spuse aceste vorbe, poate ca să-l facă să înţeleagă că nu putea rosti decât formulele sau că translatorul nu traduce decât în formule, dar că accepta ceea ce spunea el. Asta să fi fost? Sau poate ceva din toate astea îi incita simţul umorului? În ambele situaţii, o plăcea pentru acel zâmbet.

Mtepic trase adânc aer în piept şi lăsă miile de degete mecanice să-l ridice drept şi neurostimulatorii să-i ascută percepţiile şi să-i uşureze disconfortul.

Pielea Xhrinei era brună. Proprietarii de sclavi o modificaseră genetic pentru un păr alb aproape imaculat, avea nasul lung şi subţire, maxilarul şi dinţii perfect conturaţi. Avea ochii negri,

migdalaţi. Mtepic cugetă că, în urmă cu doar douăzeci de ani, s-ar fi simţit atras fizic de ea. Acum, la cei optzeci şi trei de ani abia împliniţi, era atras de ceea ce putea percepe prin cenzura translatorului: de faptul că nu părea dornică să exagereze sau să facă promisiuni deşarte şi că avea, în mod evident, o opinie pe care încerca s-o exprime.

Mtepic îi prezentă situaţia din alt unghi de vedere, doar ca să se asigure:

– Pe baza evaluării noastre psihologice, credem că eşti potrivită pentru viaţa la bordul unei nave şi vei trăi ca un membru liber al echipajului de îndată ce vom părăsi portul de aici.

Asta păru să meargă drept la ţintă.

– Dacă acestei proprietăţi îi este îngăduit să întrebe, viaţa unui echipaj de navă este la fel ca viaţa în libertate, stăpâne?

– Poţi oricând să accepţi o plată şi să pleci în următorul port. Desigur, trebuie să rămâi pe navă până când ajungem într-un port, iar dacă te-ai hotărî să părăseşti nava după primele două călătorii, ar trebui să te transferi într-un spital, pentru reabilitare, dacă ai vrea să te muţi permanent pe o suprafaţă planetară. Gândul acesta îi reaminti lui Mtepic cât de dureroasă era gravitaţia puternică şi, astfel, hotărî să împingă oferta puţin mai departe. Spera doar că i-a înţeles corect zâmbetul echivoc, căznindu-se încă să pătrundă dincolo de chipul ei amorţit de sclavie.

Mi-ar plăcea să vii cu noi, continuă el. Te rog. Aş putea să te cumpăr şi să *te oblig*. Prefer să spui da. Şi, încercând să se gândească la ce altceva putea să-i ofere, adăugă: Primul ordin pe care ţi-l voi da, de îndată ce vei fi la bordul navei, va fi să nu te adresezi nimănui cu „stăpâne”, ci să ne vorbeşti tuturor de la egal la egal.

Ea îi zâmbi larg, ca şi cum ar fi fost pe punctul de a izbucni în hohote.

– Atunci, stăpâne, dacă voieşti, această proprietate doreşte să fie cumpărată de stăpânul, stăpâne.

Mtepic era aproape sigur că asta nu era ceea ce spusese ea, dar, fără îndoială, fusese o anumită formă de a spune da. Nu se osteni să-şi înăbuşe oftatul de uşurare.

Câteva ore mai târziu, la cina dată în cinstea venirii ei la bordul navei *9743*, după ce fusese asigurată că de-acum nu va mai fi trimisă niciodată înapoi la Thogmarch, Xhrina folosi un translator necenzurat ca să explice:

– De la început am avut de gând să spun da, însă translatorul nu voia să ştiu că mi se cerea s-o fac, fiindcă nu trebuia să am vreo opţiune sau să reacţionez în cazul în care cineva mi-ar oferi o opţiune. Când mi-am dat seama ce anume nu traducea, fireşte că am spus da - a fost atât de plăcut să fiu rugată. Şi doresc să-i cer iertare lui Mtepic pentru că l-am ţinut prea mult pe verticală, în capsula aceea atât de incomodă.

Şi îi oferi din nou acel zâmbet fantastic.

Doi ani în timp comprimat, unsprezece în timp standard, pe drumul către sistemul Sol; PPD-urile obişnuite fuseseră anulate, fiindcă la Thogmarch dobândiseră o încărcătură ß-Hy-9743-R56, estimată să ajungă la valoarea maximă în sistemul Sol aproape exact în momentul sosirii. Xhrina vorbea o navianâ fluentă, avansase deja binişor în teoria grupurilor şi în teoria inelelor şi era mai capabilă decât o arătau punctajele testelor ei. Mtepic împlinise optzeci şi cinci de ani în ziua precedentă şi Xhrina fusese dezamăgită că nimeni n-a vrut să ţină o petrecere pentru el anul acesta (reuşise să lămurească doar doi dintre ei să participe cu un an înainte), aşa că ţinuse una doar pentru ei doi.

Învăţase să se simtă cuprinsă de linişte când trupul lui fragil se lipea de al ei, în sacul de dormit, cu pielea atât de moale şi uscată încât la atingere era ca o pungă de hârtie umplută cu oase de găină, şi îi făcea bucuroasă plăcerea de a merge la culcare în acelaşi timp; când Mtepic avea să moară, îi va lipsi prezenţa lui, dar probabil că el avea să mai trăiască încă mulţi ani. Numeroşi oameni ai navelor ajungeau la vârsta de 110.

În rarele ocazii când Mtepic mai dorea orice fel de sex, o trezea cu blândeţe şi o ruga foarte politicos. Xhrina înţelegea că el era hotărât s-o facă să uite că era sclavă, dar credea în reguli şi nu voia să înceteze să fie sclavă până când nu era

eliberată, deşi era încântată să i se poruncească să se comporte ca o persoană liberă, fiindcă pura autofagie a acestui fapt o făcea să râdă. Adesea discutau despre asta într-o manieră jovială, căci el insista să ştie ce gândea, iar ea încerca să-i spună doar ce voia el să audă şi se amuzau pe seama eşecului reciproc.

Xhrina se îndoia că avea să iubească vreodată pe cineva, dar dacă era să iubească, ar fi fost foarte convenabil şi nicidecum stânjenitor sau periculos să-l fi iubit pe Mtepic.

Când genunchii lui bătrâni şi noduroşi îi atinseră în treacăt spatele gol, Xhrina se întoarse, să-l lase s-o atingă unde dorea, dar el îi aşeză un deget pe buze şi îi şopti în ureche:

– Vino cu mine.

Mtepic se strecură afară din sacul de dormit şi zbură prin aer spre hainele lui. Era întunecos în cabină, doar cu luminile de control aprinse. Când Xhrina ieşi din sacul de dormit, Mtepic zâmbi, privind-o, aşa cum făcea întotdeauna, şi îi împinse costumul de protecţie. Ea îl prinse şi se îmbrăcă, aşa cum învăţase s-o facă, dintr-o singură mişcare, ca a lui, dar mai agilă, căci ea era tânără.

Mtepic îi făcu semn să-l urmeze şi deschise trapa către principalul culoar al echipajului. Plutiră în tăcere, prin mijlocul culoarului tubular, către cabina de comandă. Xhrina mai fusese acolo cu cele patru ocazii când *9743* trebuise manevrată: prima oară, când sfredeleau puţul gravitaţional al

planetei Thogmarch, a doua, când sfredeliră, timp de trei săptămâni-lumină, puţul gravitaţional al planetei Beytydry, o dată înainte de a-şi alege următoarea destinaţie şi de a porni principalele motoare gammor, pentru a părăsi orbita Beytydry şi, cu doar două săptămâni în urmă, pentru PPD, căci bugetele, preţurile, poziţiile, vitezele relative şi previziunile se schimbau.

Ultima oară, cu doar două săptămâni în urmă, Xhrina reuşise să urmărească discuţiile, chiar dacă nu tocmai să participe la ele. Cu toate acestea, îşi dădea seama că Mtepic era un foarte bun matematician de bord. Asta o făcuse să se dedice mai mult studiului, întrucât a fi un excelent matematician de bord i se părea un lucru măreţ, pe de-o parte fiindcă era evident că toţi ceilalţi membri ai echipajului respectau lucrul acesta şi, mai cu seamă, fiindcă însemna ceea ce era Mtepic.

Dar acum, a cincea oară în cabina de comandă, erau singuri. Mtepic nu aprinse luminile; se furişară înăuntru, ca nişte hoţi.

Xhrina nu puse nicio întrebare. În doi ani de timp comprimat alături de Mtepic, ajunsese să aibă încredere în el. Uneori se întreba dacă nu cumva era doar o sclavă foarte credincioasă, însă, în general, simţea că avea încredere ca o persoană liberă, că Mtepic şi cu ea erau prieteni ca oameni liberi, şi era, în taină, foarte mândră de asta.

Aşadar, nu puse nicio întrebare. Doar pluti alături, într-o parte a cabinei de comandă.

Deoarece el părea să fie foarte tăcut, ea încercă să rămână încă şi mai tăcută.

De îndată, suprafeţele care-i înconjurau începură să scânteieze şi apoi imaginea stelelor străluci în jurul cabinei de comandă, întocmai ca şi cum echipajul uman ar fi fost pe cale să înceapă manevrarea, dar poate de zece ori mai puternic. Preţ de o clipă, imaginea oscilă, înfăţişând un pol albastru în care se aflau o constelaţie Cassipy strivită, de un albastru intens, cu Sol şi Alfsentary în interiorul ei, şi un sistem Leyo şi Viryo, de un roşu murdar, însă în mai puţin de o secundă imaginea se redresă.

Mtepic şi Xhrina pluteau în ceea ce arăta întocmai ca bezna interstelară, învăluiţi de căldura costumelor lor. Era atât de frumos, fără monitoarele de lucru ridicate, încât Xhrina se întreba de ce echipajul nu făcea asta tot timpul. Oare ar putea obţine permisiunea să plutească aici, printre imaginile stelelor, din când în când, în timpul schimbului ei?

Pierduse şirul răsuflărilor pe care le alternase încet, în timp ce privea stelele proiectate alunecând pe suprafaţa cabinei de comandă când, dintr-o parte a acesteia, unde Leyo se târa încet, o strălucire alburie, ca un ciob din Calea Lactee, îmboboci, transformându-se dintr-un punct înceţoşat într-un bănuţ de ceaţă şi apoi într-un pumn noduros de abur alb. Aburul se umflă într-un nor de particule, apoi de obiecte care se

învolburară, înghiţind nava şi închizându-se în jurul lor ca o mână ce înhaţă un pui de pasăre.

Particulele, translucide şi scânteietoare, erau acum mari cât oamenii - erau oameni, mulţi dintre ei gesticulând, de parcă ar fi vorbit, dar nu între ei, ci mai degrabă ca şi cum ar fi fost cu toţii desprinşi dintr-o conversaţie mai largă. Vasta mulţime se strânse în jurul navei şi apoi cu toţii dispărură, mai puţin o duzină care trecură direct prin perete şi pătrunseră în cabina de comandă.

Cum era posibil? se minună Xhrina. Cabina era îngropată adânc în mijlocul navei, cu 750 de metri de cale, aparate vitale, cabine şi motoare de jur împrejur, în toate direcţiile, dar siluetele translucide, strălucind poate pe jumătate cât cea mai strălucitoare dintre stele, păreau să pătrundă direct din spaţiul din exteriorul navei în cel din interior.

Siluetele palide, simple suprafeţe şi contururi de oameni, umplură sfera întunecată. Se instalară cu toţii, de parcă acolo le-ar fi fost locul, atingând suprafaţa cabinei şi ridicând monitoare în faţa lor, trăgându-le cu degetele sau desfăcându-le cu mâinile, întocmai cum făcea un echipaj obişnuit. Lângă Xhrina se afla o femeie, al cărei costum ciudat avea mâneci şi pentru picioare şi pentru braţe, papuci şi mănuşi. Fata se întrebă ce fel de navă avea nevoie de atâta îmbrăcăminte. Femeia părea să fie astronom, din câte vedea Xhrina pe

monitorul ei, peste umăr, dar diagramele aveau inscripţii într-o limbă care nu se scria ca naviana.

Chiar în faţa ei, un bărbat care purta cămaşă, pantaloni şi veston, asemeni oamenilor din poveştile despre Pământul prestelar, se învârtea încet, gesticulând ca şi cum ar fi fost căpitanul. Prin strălucirea lui translucidă, Xhrina desluşi o tânără femeie goală, căreia îi lipsea jumătate din craniu; era pur şi simplu inexistent dincolo de urechi, cu creieri împrăştiaţi pe spate. În ciuda acestui fapt, tânăra muncea în faţa unui ecran foarte mare, încercând, după toate aparenţele, să evalueze o matrice imensă, nemulţumită de ceea ce vedea, refăcând şi refăcând. Ecranul arăta ca softul matematic pe care îl folosea şi Xhrina. Pe când o privea, femeia goală izbi cu pumnii în ecran; Xhrina se întrebă dacă problema era ceea ce vedea pe monitor sau creierul ei ciuntit.

De jur împrejurul matematicianului şi al ucenicei sale, nălucile lucrau la monitoarele lor fantomatice, părând la fel de inconştiente una de prezenţa celeilalte ca şi de cea a fiinţelor vii. Îşi vedeau de treabă - râzând, ocărând, bubuind, totul fără un sunet - până când blândul, dulcele fluier al Schimbului Doi străbătu nava. Atunci dispărură prin pereţii cabinei, topindu-se în întuneric, iar luminile păliră, pierind în urma lor.

Mtepic aprinse luminile de navigaţie.

– Micul dejun?

– Desigur, răspunse ea. Poate că mai tragem un pui de somn după aceea.

– Suntem, pesemne, obosiţi, fu el de acord.

Dacă Mtepic era dezamăgit că ea nu punea nicio întrebare, n-o arătă în niciun fel.

Xhrina sărbătorise de două ori ziua de naştere a lui Mtepic - prima oară cu Yoko şi Peter, care au fost binevoitori, dar nedumeriţi, iar a doua oară doar ei doi, cu o seară înainte de a vedea nălucile. De aici Mtepic deduse că Xhrinei înseşi i-ar plăcea aşa ceva şi îi verifică factura de vânzare, ca să-i afle ziua de naştere (ei nu i se comunicase niciodată, iar Mtepic nu considerase că trebuie să-şi vadă factura decât dacă o cerea).

La sfârşitul unui schimb, o surprinse cu vestea că tocmai împlinise douăzeci şi patru de ani şi, de asemenea, cu genul de daruri pe care le fac navigatorii: mâncarea ei preferată, un mic suvenir confecţionat de tehnicianul navei şi timp dedicat pentru a sta cu ea şi a urmări o poveste pe care ştia că ar gusta-o.

Pe atunci, ea ştiuse deja că Mtepic o considera foarte înzestrată pentru matematică şi că era de părere că va deveni un bun matematician de bord, şi mai ştia că îi plăcea s-o aibă în preajmă. Cu toate acestea, a fost surprinsă să constate că Mtepic dorea pur şi simplu să facă lucruri care ar putea s-o bucure. Până atunci, nu mai păruse să-i pese nimănui de ea, câtuşi de puţin. Asta a luat-o

pe nepregătite, descumpănind-o puţin, dar Xhrina a luat în calcul posibilitatea de a-i plăcea chiar.

La cea de-a douăzeci şi şasea aniversare a ei, după cele cinci luni de timp standard petrecute orbitând în jurul Bătrânului Marte, *9743* se îndreptă spre Sigdracone, unde Xhrina avea să fie eliberată. Era sigură de-acum că îi plăceau bunătatea lui Mtepic şi grija lui pentru fericirea ei şi, când sănătatea lui începu să se şubrezească, puţin câte puţin, Xhrina îşi dădu seama că era bucuroasă să aibă grijă de el, lucru de care, deocamdată, era nevoie doar ocazional, şi să-i fie alături când îi era frică, lucru rar, dar uneori acut.

După multă chibzuinţă, Xhrina ajunse la concluzia că era foarte afectată de relele pe care i le făcuseră proprietarii de sclavi şi presupunea că această grijă pe care i-o purta lui Mtepic ar putea fi sentimentul cel mai apropiat de iubire pe care-l va avea vreodată. Deşi nu-i lipsea prea mult sexul, îşi dorea ca Mtepic să fie încă destul de în putere ca să se bucure de asta; deşi era uneori arţăgos şi, în ultima vreme, dormea întruna, Xhrinei îi plăcea să şadă sau să plutească într-un loc de unde putea în permanenţă să-l atingă cu mâna sau să-l cuprindă cu braţul, ca şi cum el ar fi fost pătura ei, iar ea ar fi avut doi ani.

Mintea lui Mtepic, când era treaz şi nu avea dureri, părea la fel de ageră ca întotdeauna şi Xhrina era recunoscătoare pentru asta. Se bucura că acceptase să vină pe navă, iar pentru toată

lumea era de la sine înţeles că avea să rămână acolo şi, probabil, să se califice pentru funcţia de matematician de bord, după ce Mtepic va muri sau va ajunge senil, deşi nimeni nu pomenea în faţa ei de caracterul inevitabil al niciuneia dintre aceste două situaţii. Navigatorii sunt oameni indiferenţi, care, în general, nu ştiu nimic despre sentimentele celorlalţi şi sunt nepăsători atunci când trebuie să ştie, dar până şi ei îşi dădeau seama că Xhrina avea să-i ducă teribil dorul lui Mtepic şi că titlul de matematician de bord va însemna prea puţin pentru ea, în comparaţie cu pierderea singurului prieten pe care-l avusese vreodată.

Prieten, gândi ea. *Asta e Mtepic pentru mine. Mă gândeam că s-ar putea să fie, şi ce bine că ştiu lucrul ăsta acum, cât mai pot să-l apreciez*.

Se aflau pe la jumătatea drumului spre destinaţie; mai aveau aproximativ doi ani de timp comprimat până urma să se închidă în cutiile antigravitaţionale, astfel ca fiecare perete celular din trupul lor să poată rezista la acceleraţia 150-g a motoarelor gammor funcţionând din plin. Trei zile mai târziu, aveau să iasă clătinându-se, înfometaţi şi obosiţi. Xhrina mai trecuse prin toate astea de trei ori şi nu era înspăimântată: în ceea ce o privea, trecerea de la motoarele gammor la motoarele Kerr însemna un disconfort minor, urmat de cea mai plăcută masă şi cel mai dulce somn de care putea avea parte vreodată.

Însă, deocamdată, acel moment se afla la doi ani de timp comprimat şi mai mult de o decadă de timp standard, în viitor. Aveau puţine de făcut, doar să cugete şi să înveţe. Învăţatul era o plăcere. Xhrina trecuse deja examenul de asistent cu cea mai înaltă distincţie şi se apropia cu paşi repezi de calificarea ca matematician de bord.

Cât despre cugetat, Xhrina se gândea adesea la recursivitate. I se părea interesant că nu ştia întotdeauna ce-i place şi credea că toată lumea trebuie să aibă aceeaşi problemă, căci singurii oameni pe care îi cunoştea bine erau camarazii ei, iar aceştia erau imposibil de cunoscut bine, poate fiindcă nu ştiau nici ei ce le face plăcere.

Îi plăcea în mod special felul în care cugetatul la cum era posibil să nu ştie ce-i place ei înseşi îi făcea gândurile să se răsucească în cercuri, în bucle şi împletituri, coborând în spirală în prima întrebare despre cum ştia că ştie ceva, ca şi cum ar coborî în singularităţi întunecate şi goale; când gândurile ei dispăreau la marginea acelor absente, imposibile gânduri, ele marcau hotarul cu aceeaşi precizie ca pâlpâirile de praf şi atomi pieritori la marginea razei Schwarzschild a unei găuri negre.

Uneori urmărea câte o zi întreagă care gând ducea la care gând şi număra cât de des şi prin ce diversitate de căi se întorceau gândurile în straturile exterioare şi la hotarele incognoscibilului. Ar fi putut să pocnească din degete peste orice suprafaţă plană pentru a face

un monitor să-şi recite datele în aer şi să se joace, după pofta inimii, cu *grafsentatz*-ul. Dar, când se ocupa de recursivitatea gândurilor ei, prefera să plutească în întuneric, în cabina de comandă, şi să oprească stelele în actuala lor poziţie/timp (le-ar fi putut opri oriunde/oricând, dar alegea întotdeauna poziţia şi timpul de faţă). Întotdeauna le oprea la o strălucire tocmai suficientă ca să poată vedea, odată ce ochii ei se adaptau.

Apoi îşi încetinea respiraţia şi bătăile inimii şi aştepta calmul perfect, când *chi*-ul ei se stabiliza în *tan tien* şi vedea doar cu ochii minţii ecranele, matricele, graficele şi ecuaţiile, şi născocea la nesfârşit diagrame de descris, statistici de stabilit, recursiunea şi circularitatea propriilor gânduri, şi cugeta dacă gândurile despre recursiune ar trebui să fie în mod intrinsec, sau doar accidental, mai mult sau mai puţin recursive decât alte gânduri, şi urmărea toate acele gânduri alunecând în derivă pe neştiutele, neştiutoarele suprafeţe ale acelor prime întrebări cunoscute-ca-fără-răspuns.

Când, în cele din urmă era calmă şi frumoasă pe dinăuntru, cerea cu blândeţe cabinei de comandă să lase stelele să se stingă, le urmărea până când ultima stea dispărea din întunecime şi apoi plutea înapoi spre cabina lui Mtepic, unde îl găsea adesea într-un somn agitat, tulburat, alunecând prin toată încăperea fiindcă adormise afară din sac. Atunci îl îmbăia şi îl masa până când adormea zâmbind, după care se cuibărea lângă el, pentru

un somn plăcut, adânc şi fără vise. Coşmarurile copilăriei sale dispăruseră aproape cu totul acum şi nu erau decât umbre palide atunci când reveneau.

În sistemul Sigdracone, avea încă destul din osatura necesară gravitaţiei ca să stea în picioare şi să ridice mâna, pe suprafaţa lui Aloysio, şi să-şi primească libertatea sub cerul liber. Nu era tocmai sigură de ce a ales să facă asta. Totul părea atât de dezagreabil şi de incomod, iar când se întoarse în navă, se simţi de parcă îşi primea cu adevărat libertatea la cina oferită în cinstea ei. Deşi o tratau aşa cum făcuseră întotdeauna, ca pe un egal, pentru ea conta că acum aşa era firesc să facă.

Xhrina depuse jurământul solemn, iar ei îl amprentară vocal, făcând-o acţionar al navei *9743*, împroprietărită legitim cu tot capitalul pe care şi-l constituise în fondul de investiţii administrat de ceilalţi pentru ea, cât timp nu-i fusese permis să deţină proprietăţi, în caz că nava trebuia să coboare şi să se confrunte cu inspecţia registrelor, pe o planetă membră a Convenţiei Karkh. Închinară un pahar.

Oamenii din timpul standard de pe Aloysio voiau o schimbare totală de încărcătură, lucru care nu se întâmpla decât o dată la un secol de timp comprimat. O organizaţie pe care translatorii o numeau „Corporaţia Muzeul Mâniei Spirituale din

Aloysio” cumpără întreaga încărcătură şi vându navei *9743* o încărcătură cu totul nouă. 1 024 de cuburi, cu latura de şaizeci de metri şi benzi de identificare pe fiecare faţă.

Nimeni de pe *9743* nu ştiuse de multă vreme ce transportau navele, doar că nu transportau niciodată sclavi, fiindcă refuzau să facă asta, ori vreo altă fiinţă vie care avea nevoie de îngrijire, fiindcă niciunul dintre ei nu voia să înveţe cum s-o facă. Aşadar, ştiau că în containerele din cală nu se afla nicio fiinţă vie, sau cel puţin niciuna activă.

În afară de asta, nu ştiau nimic; de-a lungul lentei corespondenţe a decadelor dintre oamenii navei şi alte nave, exista o eternă controversă pe marginea motivului pentru care echipajul nu ştia ce conţine încărcătura. Unii spuneau că asta se întâmpla deoarece, în războaiele de acum cincisprezece mii de ani, se instituise tradiţia ca niciun membru al echipajului să nu fie vreodată responsabil pentru nimic din ceea ce transportă. Alţii spuneau că motivul era pur şi simplu acela că sutele de mii de culturi din timpul standard se schimbau atât de mult şi atât de repede în comparaţie cu navigatorii încât nimeni n-ar fi putut înţelege, oricum, ce reprezenta încărcătura. Iar alţii ziceau că oamenii de pe planete nu aveau încredere că oamenii navelor nu le-ar fura-o, dacă ar şti ce este, dar majoritatea spuneau că era cea mai absurdă idee, de vreme ce toată lumea ştia că lucrul cel mai valoros de pe o navă era spaţiul calei, şi cine să

vrea să păstreze încărcătura şi să nu mai poată folosi spaţiul calei? Sau cine să cumpere sau să vândă ceva, când toate contractele erau făcute publice şi ar fi fost evident pentru oricine că era marfă furată?

De fapt, chiar şi dacă ar fi ştiut, Xhrinei nu i-ar fi păsat ce conţinea încărcătura. Dar ştia unde merge - asta era treaba unui matematician, în definitiv - şi asta îi plăcea foarte mult. Nava avea să facă o cursă foarte lungă, departe, în zona polară nordică a planetelor celui de-al Treilea Puls, unde stelele locuite erau prea îndepărtate ca să aibă nume străvechi, fiindcă nu fuseseră vizibile cu ochiul liber de pe Terra şi, astfel, primiseră nume de trăsături abstracte de la supravieţuitorii celui de-al Doilea Puls. Îi plăcea ideea că sorii aveau cu toţii nume precum Perspicacitatea, Filantropia şi Prenaturalitatea. Şi aveau să se scurgă şase ani de timp comprimat până la următoarea lor pătrundere în sistem, poate chiar mai mulţi, dacă PPD-urile erau reluate.

La cea de-a douăzeci şi noua aniversare a ei, erau pe drum şi viaţa se aşezase în cea mai confortabilă rutină; după micile daruri şi sentimentul cald al solicitudinii, îl adormi pe Mtepic, cu un masaj - nu mai rămăsese din el decât un înveliş moale şi subţire, peste oase cioturoase, gândi ea - şi alunecă, la rându-i, în somn, bucuroasă că Mtepic fusese de faţă la prima ei aniversare ca persoană liberă, sperând că va putea să-şi completeze

pregătirea matematică şi să se califice ca matematician de bord până când o mai putea felicita pentru asta.

Palmele şi degetele moi ale lui Mtepic o apăsară uşor pe omoplaţi, preţ de o clipă.

– E ciudat cum se întâmplă la aniversări.

Xhrina aruncă o privire spre ceas; ea şi Mtepic dormiseră cinci ore de când sărbătoriseră ziua ei de naştere. Se întoarse şi-l cuprinse într-o uşoară îmbrăţişare: Mtepic se trezea uneori vorbind cu oamenii cu care vorbise în vise şi Xhrinei nu-i plăcea să-l ia prin surprindere.

El îi întoarse îmbrăţişarea, ferm şi puternic şi acum ea ştia că era treaz, pornind pur şi simplu discuţia de la mijloc, aşa cum îi stătea în obicei. Aşteptă să vadă ce avea să facă sau să spună. După un suspin - îi plăcea s-o ţină în braţe şi ea ştia că poate s-ar fi bucurat să dureze mult mai mult - Mtepic zise:

– În noaptea asta vor fi năluci în cabina de comandă. Mă duc să le privesc din nou. Ai vrea să vii cu mine?

– Fireşte, răspunse ea. Se întâmplă la aniversarea oricui?

– Doar la a mea, credeam. Dar acum la a ta. Îmbracă-te repede. Nu sunt niciodată prea multe semnale. Trebuie să fim acolo, în tăcere, înainte ca armata de năluci să lumineze cabina.

Se îmbrăcară, plutiră prin culoarul principal al echipajului şi intrară în cabină.

Totul în noaptea aceea decurse ca mai înainte, numai că nălucile erau altfel. La început stelele bruiate, apoi stelele redresate, mai palide chiar decât atunci când Xhrina venea aici să mediteze. Norul mişcător format din năluci se înălţă în tăcere din Crucea Sudului, înconjurându-i în mai puţin de un minut. Nălucile mişunau cu miile în exteriorul (navei? cabinei de comandă? Dar cabina era la 750 de metri în interiorul navei şi, cu toate acestea, cele aproximativ douăzeci de năluci care veniră înăuntru păreau să se desprindă direct din stelele proiectate către poziţiile lor din cabină).

De data aceasta, Xhrina urmări mai cu seamă doi tineri, gemeni, după toate aparenţele, care încercau să rezolve ceea ce ea credea că trebuie să fie o ecuaţie, deşi de fiecare parte a semnului de egalitate se afla doar o proiecţie rotativă a unui elipsoid zgrunţuros, în mai multe culori.

Sau poate era un joc. Amândoi râdeau foarte zgomotos pe seama asta, orice ar fi fost, iar Xhrinei îi plăcea felul în care îşi aruncau braţele unul în jurul celuilalt şi îşi lăsau capul pe umărul altuia; apoi se întoarseră la jocul sau problema lor, sau la ce-o fi fost, stând umăr lângă umăr, făcând ca nişte mici stropi multicolori să zboare dintr-un singur strop şi să treacă dincolo de semnul egalităţii, pentru a se lipi de stropul din cealaltă parte. Ori de câte ori făceau asta, ambii stropi se

reorganizau în diverse forme şi culori, iar doi dintre ei se loveau ritmic, în tăcere, ca într-un cântec neauzit.

O adolescentă despre care Xhrina credea că ar fi putut să fie o fiică sau vreo altă rudă a femeii cu capul zdrobit de data trecută - sau era aceeaşi femeie, într-o etapă anterioară a vieţii? - îşi opera, cu o concentrare de gimnast, monitorul, a cărui limbă părea un fel de derivat al konglezei târzii.

O altă femeie, bătrână, robustă şi guşată, cu părul scurt şi cărunt, ca de catifea, şi un aspect aspru şi neplăcut al pielii de pe gât purta o uniformă de militar care ar fi putut fi din Imperiul Brazilian Târziu, din Vechiul Mexic Lunar sau din Vechea Guinee Taucetiană, de undeva din Primul Interpuls, oricum, din perioada Războaielor Comerţului şi Avântului, fiindcă arăta întocmai ca personajul dintr-o povestire, cu coduri bancare pe mâneci, cu ghete Mahmud şi o vibratană într-o teacă de spate.

Xhrina o privi mai atent, dând uşor din mâini ca să se apropie de mai vârstnică femeie îmbrăcată în uniformă militară, însemne bancare pe umeri: un amiral, aşadar. Bijuterii-cranii, aur cu ochi rubinii, în buza perforată de jos, patru la număr: patru victorii în luptă. Simbolul bancar avea însemnele vechiului dolar şi al vechiului yen, intersectate, în două perechi, câte una de fiecare parte a unei balanţe, care putea reprezenta una dintre zecile

de companii de servicii militare şi financiare din oricare dintre cele trei milenii ale acelei ere.

Femeia amiral era îngrijorată. Degetele îi alunecau peste un ecran care îşi schimba întruna imaginea, dar înfăţişa mereu un pâlc de puncte albe înconjurate de un roi de puncte roşii, uneori cu inscripţii formate din literele pătrăţoase ale străvechii romantisco, alteori unite prin linii multicolore, uneori cu mici sfere translucide în jurul lor şi ceasuri ticăind dedesubt, iar alteori într-o imagine care se răsturna şi se rotea, pentru a înfăţişa structura pe care întreaga formaţiune o alcătuia în spaţiu.

Atingea întruna micile puncte, ca o pisică verificându-şi puii. Dintr-odată, Xhrina înţelese: escadronul se grupa pentru a încerca să străpungă mulţimea care se apropia şi amiralul nu voia să piardă niciun punct. Era o situaţie clasică, atât de frecventă în timpul acelor războaie: punctele roşii erau ringouri, nave-robot care atacau o singură ţintă la o acceleraţie gravitaţională de 100, consumându-şi întregul arsenal asupra ţintei şi proviziile de combustibil în acceleraţie, încercând să izbească exact în momentul în care se goleau.

Odată ce ringourile atacau şi îşi porneau motoarele gammor la capacitate maximă, erau de neoprit, dând dovadă de o violenţă brută absolută, piese de joc menite să se sacrifice unu la unu, dar ştiau că sunt prea valoroase ca să se irosească într-o acţiune riscantă, aşa că nu atacau până

când nu hotărau că erau destul de aproape pentru o probabilitate mare de distrugere. Amiralul încerca să-şi scoată escadronul din mulţimea de ringouri, cu pierderi cât mai mici. Nu părea că cifra urma să fie zero, şi aveau să mai treacă multe ore până la scurta explozie a violentei lor evadări, aşa că putea să aleagă să salveze oricare navă, dar nu pe toate.

O femeie mai în vârstă, foarte grasă, cu pielea tuciurie, îmbrăcată într-un costum fără mâneci, ca al Xhrinei, deschise o aplicaţie pe care Xhrina o cunoştea bine. Vâsli domol prin aer, să vadă mai bine ce făcea femeia, şi se pomeni ciocnindu-se de Mtepic, care se apropia din cealaltă parte.

Plutea, reflectând strălucirea nălucii din faţa lor. Zonele lui rotunjite, oglinditoare - fruntea, nasul, încheieturile, genunchii - licăreau cenuşii în lumina difuză; păreau să se micşoreze, ca şi cum s-ar fi îndepărtat de năluci şi de stelele de dincolo de ele, într-o beznă absolută.

Pe faţa, umerii şi pieptul lui Mtepic se afla o încâlceală de filamente sclipitoare, ieşindu-i parcă prin piele, asemeni tăiţeilor printr-o strecurătoare, ieşind încet la suprafaţă din apa fierbinte.

Filamentele se îngroşară, se lipiră unele de altele, umplură spaţiile dintre ele. Ţesătura deasă, incandescentă, se contopi în silueta alburie a unui nou-născut, ca un basorelief, la doar un centimetru, doi deasupra bătrânei piei ridate a lui Mtepic, scăldate într-o lumină fantomatică,

Pruncul se întinse şi căscă. Lumina lui inundă silueta cenuşie, neclintită, a lui Mtepic şi păru să absoarbă culoarea până şi din costumul lui roşu, lăsându-i buzele albastre-cenuşii, ca mucegaiul uscat.

Tălpile picioruşelor în formă de paranteze ale pruncului abia ajungeau până în partea de jos a cutiei toracice a lui Mtepic, dar capul era aproape la fel de mare ca al lui. Braţele, terminându-se cu palme prea mici ca să cuprindă în întregime degetul mare al Xhrinei, se întindeau cercetând spaţiul din jur, dar nu ajungeau până la umerii căzuţi ai lui Mtepic, în nicio parte. Însă faţa lui zbârcită se deschise într-un zâmbet ştirb, radios, întrebând: *Ce? Cum? Ce înseamnă toate astea?* Apoi ochii imenşi, adânci, limpezi şi largi se opriră asupra Xhrinei şi gura minusculă şi moale se strâmbă şi se arcui în expresia pe care Mtepic i-o acorda la cele mai bune glume ale sale. Xhrina nu putu să nu-i întoarcă zâmbetul.

Fără să ştie de ce, îşi aşeză palma mâinii drepte pe pieptul copilului, cu nespusă blândeţe, de parcă ar fi fost sigură că avea să se afunde până la Mtepic cel adormit. Constată cu surprindere că pieptul copilului era cald, umed şi ferm sub mâna ei, în acea clipă.

Apoi îşi dădu seama că pruncul era băiat, căci un şuvoi fosforescent se scurse cald şi ud pe pieptul ei, lăsându-i o pată sclipitoare pe costum şi Xhrina privi în jos, văzând că acel prunc-nălucă, dacă asta

era, nu-şi controla mai mult băşica udului decât unul real.

Era atât de neaşteptat, încât Xhrina râse pe înfundate, având grijă să nu scoată niciun sunet, doar lăsându-şi pieptul să se zdruncine şi, sub palme, simţi pieptul copilului vibrând de chicotul lui care-i împărtăşea încântarea. Mâna i se adânci aproape imperceptibil şi pruncul dispăru. Palma Xhrinei apăsă uşor pieptul lui Mtepic, unde inima îi bubuia şi răsuflarea i se cadenţa năvalnic, de parcă ar fi muncit iarăşi prea mult şi prea din greu în sala de gimnastică, aşa cum făcea atât de des, în ciuda dojenilor ei. Mâinile lui bătrâne şi osoase se închiseră în jurul degetelor ei tinere şi puternice şi Mtepic îi zâmbi, strângându-i mâna.

Tot restul nopţii, se ţinură de mână, privind gemenii surâzători, amiralul cu purtări materne, matematicianul gras şi ceilalţi membri ai fantomaticului echipaj. În cele din urmă, sună semnalul pentru schimbarea turei şi nălucile pieriră, urmate de stele.

– Să se aprindă luminile încet, spuse ea, şi cabina apăru în jurul lor, cu suprafeţele mate, cenuşii, închise şi inerte, aceeaşi veche cabină de luni şi ani de zile în acelaşi timp.

– Mic dejun în cabina noastră şi un lung taifas? întrebă ea.

– Desigur. Şi sunt nespus de încântat.

– De ce?

– Ai spus „cabina noastră” nu „cabina ta”. E prima oară în şase ani.

– Era important pentru tine? Aş fi spus-o mult mai devreme dacă aş fi ştiut că are vreo importanţă.

– Pentru mine este important s-o spui fără să ţi-o cer eu. Şi nu era important defel, la început, dar acum este. Plutiră prin uşa irizantă a cabinei. Iar când a devenit important, am început să număr. N-ai să râzi de senilitatea mea caraghioasă?

– Nu eşti senil şi n-aş râde de tine.

– Ei, bine, atunci, când a devenit important, am calculat în urmă, până la sosirea ta şi apoi am început să număr şi astfel ştiu că au trecut 2 222 de zile de timp comprimat de când ai venit la bord şi că aceasta este prima oară când ai spus „cabina noastră”.

– Alţii ar putea găsi ceva ciudat la acest număr, răspunse ea, cu toate acele cifre de doi.

Pătrunseră în cabina lor. Mtepic se răsturnă pe spate, ca o focă plutind pe mare, cu mâinile pe burtă.

– Alţii ar putea găsi ceva ciudat la acest număr, dar noi doi ne pricepem la numere, nu?

– Întocmai, răspunse ea. În sistemul octal e doar 4 256 şi în cel duodecimal un şi mai puţin semnificativ 1 352. 3 2342 în sistemul chintal e cel mai apropiat rezultat de o expresie semnificativă în oricare altă bază şi asta nu e foarte semnificativ. Iar eu aş zice că, dacă semnificaţia nu este invariantă, o putem ignora.

– În afară de cazul când nu putem, desigur.

Asta li se păru amândurora amuzant, din motive pe care ştiau că nimeni nu le-ar înţelege, şi râseră în timp ce-şi completară comanda pentru micul dejun şi îşi transmiseră intenţia oficială de a-şi face turele de gardă în cabina lor, în ziua aceea.

Apetitul lui Mtepic pentru dulciuri crescuse şi mai mult cu vârsta. Micul lui dejun preferat era acum o clătită pufoasă şi dulce, unsă cu gem de afine, umplută cu îngheţată de vanilie şi, în dimineaţa aceasta, mâncând-o tacticos, părea s-o savureze mai mult ca oricând.

– Ei, bine, întrebă el, ce-ai vrea să ştii?

– A fost real?

Mtepic arătă spre pieptul lui: pata udă încă strălucea.

Xhrina îşi trecu un deget peste ea: vârful degetului sclipi o clipă şi pe urmă păli.

– Cum funcţionează? întrebă ea.

– Nu ştiu, recunoscu el. Nici măcar nu ştiu de ce m-am trezit ştiind că vor fi năluci. Sau de ce a fost atât de important să ţi le arăt, sau de ce vreau să le văd eu însumi.

Mai luă o muşcătură din clătită şi o dezmierdă în gură, până se topi. Xhrina aşteptă până când, în cele din urmă, Mtepic zise:

– Era să plec, ştii. Năluca aceea era Sudden Crow, soţia mea dinaintea ta - nu că tu mi-ai fi soţie, dar oferta e deschisă, dacă vrei asta. Pentru

ea a însemnat enorm, dar ţie n-a părut să-ţi pese niciodată.

– Nu-mi pasă. „Nesclavă” e singurul titlu pe care mi l-am dorit vreodată, iar tu mi-ai dăruit asta şi ştii că voi fi alături de tine atât cât vei trăi - poate ar trebui să spun, atât cât vrei să rămâi. Dar era să… pleci? Ţi-e dor de Sudden Crow?

– Nu foarte mult, sincer să fiu. Era ţâfnoasă şi uneori aspră cu mine. Nu m-ar deranja s-o salut din nou, dar sper că nu va trebui să petrec nicio clipă cu ea ca nălucă. Treizeci de ani de timp comprimat în partea asta au fost de-ajuns.

– Spui „partea asta” fiindcă e percepută spaţial?

Încruntându-se, Mtepic cugetă şi, în cele din urmă, clătină din cap:

– Mai degrabă ca părţile unui joc sau ale unei întrebări decât ca părţile unui segment sau ale unei suprafeţe. Mtepic mai chibzui o vreme, apoi mai luă încântat o muşcătură din micul său dejun. Zău, prietenia ta e un motiv serios să rămân în partea asta, un motiv mai mult decât suficient în sine, dar acest mic dejun ar putea fi un altul, iar când mă gândesc la toate celelalte lucruri de care încă m-aş putea bucura, înţeleg de ce atât de puţini oameni doresc să plece înainte de a fi nevoiţi. Numai că, văzând-o acolo, am ştiut într-un fel *cum* aş putea merge, dacă aş vrea. Şi, ştii, trupul bătrân e uneori o belea de-a dreptul: te doare, te mănâncă, te chinuie. Aşadar, chiar am

vrut, doar pentru o clipă, dar acum mă bucur că n-am făcut-o.

– Nălucile vin adesea la bord?

– Ai fost cu mine ultimele două daţi. Din şase, în total. De cinci ori, la zilele mele de naştere, acum, o dată, la a ta. N-am mai spus nimănui altcuiva, dar ştiam că tu eşti persoana potrivită să vezi asta. Am scotocit prin toată istoria de douăzeci şi şapte de ani a navigaţiei interstelare şi prin rapoartele a mai mult de un milion de nave - comerciale şi, de asemenea, ale proprietarilor de sclavi, militare, de cercetare şi de colonie - şi, cu toate că există multe relatări despre năluci, majoritatea sunt doar ficţiune, catalogate ca atare, iar multe dintre celelalte par a fi doar o fărâmă de cultură, care a scăpat din vechile sale zăgazuri şi s-a revărsat în cultura interstelară. Iar *9743* însăşi înregistrează nălucile, dar nu le percepe; se află acolo, pe înregistrările video, dar dacă ceri navei *9743* să caute năluci în toate miile de ani de înregistrări ale cabinei de comandă, nu va vedea nicio nălucă şi se poate uita direct la o filmare plină de năluci şi nu le percepe, vede doar o cabină goală şi întunecată.

– Aşadar, sunt afizice. Dar se înregistrează fizic. Ce crezi că sunt?

– O foarte elocventă gaură în spaţiu-timp? Mtepic ridică din umeri. Majoritatea navelor stelare trimit trupurile în spaţiu la maxima velocitate. Cei mai mulţi dintre noi circulă la nouăzeci şi opt procente

c sau mai mult. Odată ce trupul iese în afara protecţiei scutului frontal, atomii şi praful din spaţiul interstelar îl erodează şi pierde viteză, însă nu repede. Şi, desigur, depăşeşte cu mult viteza galactică de scăpare. Cu excepţia celor foarte puţine care au dat peste planete, găuri negre sau comete, toate trupurile trimise în spaţiu trebuie să se afle încă pe undeva, unele chiar la treizeci de mii de ani-lumină depărtare, dacă ţinem seama de înmormântările din perioada Primului Puls, când schimburile comerciale erau rare sau chiar inexistente. Îţi poţi imagina fiecare cadavru ca pe o traiectorie lungă, măturând atomii, ionii, moleculele şi praful din spaţiul interstelar, configurate foarte asemănător cu persoana moartă de la acest capăt în timp şi spaţiu, şi, pe măsură ce mediul interstelar le perforează, umplându-le de găuri, şi le distruge, îndepărtându-se într-un simplu nor de nuclee, undeva, într-un capăt, departe de galaxie şi la milioane de ani în viitor. Probabil, ceva afizic curge înapoi, de-a lungul traiectoriei pe care o fac şi - se cristalizează? *se condensează*? poate doar se organizează e cuvântul pentru ceea ce se întâmplă, în jurul oricărui germene ori nucleu ori cum vrei să-i zici unui lucru în jurul căruia se organizează o nălucă. Poate că acolo unde un număr mare de traiectorii trec unele pe lângă altele, se încâlcesc ca nişte spaghetti şi se manifestă ca un furnicar de năluci atunci când le apare în cale ceva care le poate

aprecia semnificaţia. Asta ar explica asocierea cu zilele de naştere. Zilele de naştere au o semnificaţie, chiar dacă sunt atât de radical diferite în timpul standard şi în timpul comprimat şi depind în întregime de momentul când ajungi într-o navă, de locul unde merge şi cât de lung a fost un an pe Bătrânul Pământ în momentul când l-au standardizat. Aşadar, poate că nălucile se anucleează în preajma unor lucruri semnificative, precum navele sau zilele de naştere. E logic, într-un anume fel. Semnificaţia este afizică, iar nălucile sunt afizice. Pe de altă parte, ce ştiu fiinţele fizice ca noi despre cele afizice?

– Dar nimic din toate astea nu explică pruncul care ţi-a ieşit din piept, sau că pruncul erai tu, sau că amândoi ne amintim asta, în afară de faptul că m-am ales cu o pată de urină spirituală în dreptul inimii.

– Am fost copil? Mă întrebam de ce mă simt atât de ciudat proporţionat, atât de mic şi de ştirb. Ei, bine, astea sunt, cu siguranţă, date care completează mozaicul.

– De ce să fie năluci sau spirite pe o navă interstelară?

– De ce nu aici, la fel ca oriunde altundeva? Şi, la drept vorbind, de ce trebuie să existe nave? Navele total robotizate au şanse doar ceva mai puţine de a ajunge la destinaţie, dar ar fi atât de uşor să introducem asta în preţ şi ar fi mai profitabil să trimitem containere într-o direcţie şi

să acceptăm pur şi simplu anumite pierderi la celălalt capăt. În momentul de faţă, *9743* cheltuieşte o imensă cantitate de spaţiu şi masă ca să ne ţină în viaţă. Aşadar, de ce suntem noi aici? De ce există chiar şi o economie? Facem totul pe navă prin transmutaţie şi compunere moleculară - niciodată nu „culegem provizii”, deşi uneori cumpărăm mărfuri noi ca să le înregistrăm, pentru fabricarea ulterioară - şi ştim că oamenii din timpul standard sunt la secole sau milenii în faţa noastră - aşadar, de ce există marfă de transportat pentru noi?

– Crezi că asta are vreo legătură cu nălucile, spuse Xhrina - pe ton de afirmaţie, nu de întrebare, doar încercând să-l urmărească; era limpede că Mtepic se gândise la asta de foarte multă vreme, elaborase în mintea lui prezentarea perfectă, voise ca aceasta să conducă la înţelegerea perfectă - iată modul în care îi predase matematica. Xhrina ştia că lui Mtepic îi făcea plăcere când ea înţelegea imediat, şi mai ştia că aceasta ar putea fi singura ei şansă de a înţelege.

– Cred că e un alt vid în spaţiu-timp. Cândva, aproape orice fiinţă umană făcea comerţ, mergând tocmai până la Bătrânul Pământ. Dintr-un anumit motiv, merita să faci comerţ între stele. Navele au început să se mişte. Acum doar se mişcă, trupuri în mişcare, rămânând în mişcare, iar comerţul se întâmplă pur şi simplu. Poate. Poate că suntem cu toţii doar nălucile a ceea ce făceau oamenii

cândva. Trei sferturi din sistemele stelare în care am făcut comerţ, într-un moment sau altul, acum doar ne îndepărtează, cele noi încep să intre în legătură, cele vechi se reactivează după secole de timp standard. Cine poate spune ce se petrece acolo?

– E posibil ca oamenii timpului standard de pe planete să fie pur şi simplu nebuni cu toţii, sau poate se joacă de-a lucrurile, fiindcă nu a mai rămas nimic real?

– Oamenii timpului standard ar putea întreba aceleaşi lucruri despre noi. Am putea pur şi simplu să lichidăm şi să ne mutăm într-o frumoasă staţiune orbitală, unde am fi răsfăţaţi tot restul vieţii.

– N-aş suporta asta.

– Nici eu. Mtepic zâmbi cu sfială. Crezi că ar fi în regulă să mai mănânc o clătită, ca ultima?

– Ai slăbit, spuse ea, şi îmi fac griji pentru apetitul tău. Poţi să mănânci zece, din partea mea. Şi, de fapt, fiind *foarte* îngrijorată, mi-aş dori să mănânci.

– Hai să începem cu una, dar am să reţin oferta. Şi, ai dreptate, n-am prea avut grijă de mine şi, dintr-un motiv oarecare, acum simt că vreau să am, cel puţin o vreme.

Xhrina îi pregăti clătita, nu fiindcă el nu putea s-o facă singur şi nici fiindcă era obligată. Sublinie asta, în timp ce îl servea, iar el spuse:

– Vezi? O parte din ceea ce o face bună sunt toate lucrurile care îi lipsesc.

Ea cugetă la asta o vreme şi zise:

– Aşadar, nălucile nu sunt halucinaţii. Şi nu sunt fizice, aşa cum înţelegem noi asta sau cum ar putea aparatele să le vadă, nu doar să le înregistreze. Şi crezi că poate ele se află acolo unde trupurile - ei, bine, urmele trupurilor - nu sunt.

– Numai că Sudden Crow a distrus acea teorie, răspunse el. Ea s-a priceput întotdeauna să distrugă teoria. Unul dintre motivele pentru care a fost o bună tovarăşă de bord.

– Te-a rănit, spuse Xhrina, surprinsă de propria-i vehemenţă. Ai spus că a fost aspră cu tine.

– Adevărat. Dar pe atunci nu eram atât de fragil cum am devenit. În plus, a fost un membru valoros al echipajului. Şi, desigur, aşa eşti şi tu şi devii din ce în ce mai valoroasă, şi eşti foarte bună cu mine. Umpli un spaţiu diferit de cel pe care l-a eliberat ea.

– Mai bine, răspunse ea. N-aş vrea să umplu locul ei, nicidecum. Şi, fiindcă o spusese puţin prea vehement şi amândoi se priveau stingheriţi, se grăbi să pună prima întrebare care-i trecu prin minte. De ce spui că Sudden Crow ţi-a distrus teoria despre urmele trupurilor în spaţiu-timp?

– Fiindcă a fost înmormântată în spaţiu la aproximativ un an şi jumătate de Aydee-to-Ridny,

cu destinaţie îndepărtată. Traiectoria ei n-ar fi putut trece nicidecum pe aici.

– Dar a fost pe această navă. Traiectoria ei înainte de moarte a inclus-o. Dar dacă nu contează, atât timp cât poţi descrie traiectoria, sau locul unde a fost traiectoria? Să presupunem asta, şi poate...

– Dar ar putea fi prea forţat, dacă am presupune asta, obiectă Mtepic. Nu restrânge lucrurile suficient. De ce nu vedem năluca oricui, tot timpul?

– Matematica înseamnă felul în care găsim implicaţiile logice ale limitelor lucrurilor şi întreaga istorie a matematicii este povestea muncii cu limite mai puţine şi mai fragile, răspunse ea. Mi-ai spus asta încă de prima dată când am început să învăţ algebra. Poate că nu le vedem destul de des fiindcă nu există limite destule ca să le genereze, sau fiindcă trăim în interiorul atâtor limite, sau... ei, bine, nu ştim care sunt limitele, nu-i aşa?

– Greu de evaluat condiţiile limitei, fu de acord Mtepic. Dar, după cum văd, e plin de găuri şi goluri. Există un lucru straniu în lumea timpului standard, un loc pe care-l umplem, deşi nu ştim ce este. Locuri goale în echipaje şi pe navele unde mor oameni şi găurile în spaţiu pe care le fac când le aruncăm trupurile, şi imensa pustietate a spaţiului însuşi, şi fiecare gaură are contur şi

fiecare contur înseamnă gaura - şi, ei, bine, probabil te gândeşti că sunt deja senil.

– Ba nu, zise ea. O, *nu*. *Ştii* că nu. Pot să-ţi mai pregătesc o clătită?

În ultimii câţiva ani ai lui Mtepic, vorbiră mai mult. Xhrinei îi făcea mare plăcere. Primise ultima promovare pe care o putea obţine cât timp era el în viaţă, cea de asistent al matematicianului şi matematician în devenire. Asta o obligă pentru prima oară să se gândească la succesiune. Hotărî că, oricare va fi modul prin care îşi va dobândi ucenicul (spera mai degrabă să cumpere unul, eliberându-l de pe o planetă sclavagistă, s-ar simţi bine eliberând pe cineva, aşa cum fusese şi ea eliberată), va avea în vedere să caute pe cineva care să vorbească. Mulţi oameni ai navelor nu vorbeau, săptămâni sau luni la rând.

Asta era o altă bănuială a lui Mtepic, că societatea navelor se afla acolo unde societăţile învecinate ale timpului standard îşi aruncau autiştii şi pe cei ale căror înzestrări matematice nu mai erau necesare, fiindcă aveau minţi sinergice.

– Un fel de sinecură pentru matematicieni, zicea el, tuşind şi râzând, în timp ce ea îl îmbăia, îl ştergea şi îl masa. Râdea şi ea, întotdeauna, doar fiindcă era vorba de Mtepic şi simţea cât de puţin mai avea până să treacă în cealaltă parte şi se aştepta să-i ducă dorul atunci şi să râvnească după glumele lui.

În noaptea de după cea de-a treizecea aniversare a ei, se trezi ştiind că trebuiau să fie năluci în cabina de comandă şi îl simţi pe Mtepic trezindu-se în cercul braţelor sale. Iute, Xhrina se îmbrăcă, îl îmbrăcă şi îl trase cu blândeţe după ea, aşa cum trebuise să facă în ultimele luni, de când membrele lui Mtepic deveniseră prea fragile şi prea tremurătoare ca să-l menţină în echilibru când plutea în aer.

Era la fel ca înainte, cu un nou furnicar de năluci, iar în mijlocul lui, pruncul se ivi din Mtepic. Xhrina îl ţinu în braţe multă vreme şi îi sărută cu tandreţe gura minusculă, iar pe urmă îl privi cum se îndepărtează, chicotind şi dându-se de-a dura, spre stele, printre stele, până când deveni el însuşi doar o stea, şi pe urmă dispăru. Târî înapoi, la cabine, ceea ce mai rămăsese din Mtepic; dintr-un motiv pe care nu-l înţelegea, nu voia să le spună camarazilor de navă că Mtepic murise în cabina de comandă.

Ar fi putut să-i mire cât de uscaţi erau ochii Xhrinei şi cât de calmă era, când îngropară trupul lui Mtepic în spaţiu, la schimbul următor, dar oamenii navelor nu se miră niciodată de nimic omenesc, căci ei nu înţeleg asta şi pierd obiceiul de a manifesta curiozitate în această privinţă.

Treo plutea acum adesea cu ea în întunecata cabină de comandă.

– E o promovare importantă, spuse el şi o onoare şi vei fi un bun căpitan. Recunosc, sunt încântat de ideea de a fi matematician de bord fără să trebuiască să aştept ca tu să mori.

Era cel mai lung discurs pe care-l ţinuse vreodată şi Xhrinei i se păru oarecum o ironie faptul că el îl rosti în timp ce pluteau în cabina de comandă, unde, în mod obişnuit, erau cei mai tăcuţi.

Nu era un prilej obişnuit: Phlox alesese să moară de bunăvoie după moartea lui Arthur şi avea s-o facă în seara asta, după ce-şi rostea cuvintele de adio, aşadar înlocuiau un căpitan şi un ofiţer secund. Echipajul o alesese pe Xhrina drept căpitan, urmând ca ofiţerul-ucenic Chang să fie promovat onorific la rang de ofiţer secund, dacă doreau aceste funcţii.

Xhrina era de părere că Chang avea să se descurce bine ca ofiţer secund: era tânăr şi, teoretic, ar mai fi avut de petrecut câţiva ani ca ucenic, dar Xhrina socoti că Chang avea să-i completeze până la moartea ei şi tot va fi un căpitan tânăr, viguros şi capabil de succes. Toate se potriveau bine.

Se aflau acum departe, în sistemele Celui de-al Şaselea Puls, planete mai noi, cu mai multă încărcătură de trimis şi de primit, departe, la hotarele puţin populate ale spaţiului uman. Aşadar, ar fi putut exista doar foarte puţine traiectorii ale celor morţi precum cele imaginate de Mtepic, dar când aruncară din navă trupul lui

Phlox, Xhrina simţi ceva. Iar a doua zi era cea de-a cincizecea aniversare a ei şi simţi acelaşi lucru, mai puternic, astfel că în noaptea aceea, nu fu surprinsă când se trezi cu sentimentul că era timpul să vadă nălucile din cabina de comandă. Trecuse multă vreme de când văzuse năluci, doar de două ori de la moartea lui Mtepic, iar acum era prima oară de la venirea lui Treo la bord. Îl trezi, îi spuse să se îmbrace, să nu facă zgomot şi să se grăbească.

Stelele unduitoare, în nuanţe de la albastru la roşu, deveniră stele albe, imaculate, furnicarul de năluci sosi şi, tocmai când Xhrina începu să privească uimită spectacolul şi să se bucure că are parte din nou de aşa ceva, Treo ţipă de spaimă, căci o văzuse pe Phlox trecând prin carcasă şi ocupându-şi postul de navigaţie, şi totul dispăru.

Asta o făcu pe Xhrina să se hotărască. Prelua cabina căpitanului şi, de atunci înainte, o împărţi cu Chang, lăsându-l să-i maseze spatele, fiindcă lui părea să-i placă să facă asta, iar ei îi făcea bine, şi mulţumindu-l sexual, din când în când, deşi el era mult mai atras de secundul fizicianului, Robert, care, din nefericire, nu era defel interesat de sex, sau cel puţin nu de genul de sex pe care îl oferea Chang.

Xhrina nu renunţă propriu-zis la ideea de dragoste, dar se scurse multă vreme până să aibă încredere în Chang mai mult decât ca simplu coleg şi partener convenabil de pat, atât de multă vreme

încât ajunse să-l cunoască prea bine şi să se împace cu încrederea fără dragoste. Şi trecu încă şi mai multă vreme până când Xhrina văzu din nou năluci.

La cea de-a optzeci şi cincea aniversare a ei, din vechea generaţie mai rămăseseră doar ea, Peter şi Squire, iar Squire îşi petrecea acum tot timpul dormind în capsula lui de menţinere a funcţiilor vitale, deşi, când se deştepta, părea desul de coerent, într-o manieră cârcotaşă. *9743*, prin votul echipajului (un vot pe care Xhrina îl moşise cu mare grijă), fusese rebotezată *Ulysses*, un nume pe care îl avusese cu 290 de ani de timp comprimat înainte. Xhrina nu ar fi putut spune de ce îl prefera.

Un al Şaptelea Puls se afla în desfăşurare, ducând frontiera umană la peste 150 de ani-lumină de sistemul de baştină şi, la mari distanţe, din când în când, detectau boomul sonic al unor trupuri cu viteză aproape-luminică trecând atât de repede prin mediul interstelar încât frontul lor de şoc era prea puternic pentru minuscula dâră de plasmă şi o scutura îndeajuns ca să provoace microunde.

– Noile nave de colonizare se mişcă mult mai repede decât cele vechi, remarcă Xhrina. La masă cu toată lumea.

Insistase să se instituie o tradiţie a aniversărilor, adevărate aniversări pentru toată lumea, studiind

chiar câteva tradiţii vechi, astfel că toţi purtau pălării caraghioase şi mâncau peşte şi cântau un cântec intitulat „Ani şi ani” în vechea kongleză.

– Mi-ar plăcea să mai văd încă o parte nouă din spaţiu înainte să mor, spuse ea. S-ar putea să mai fie timp şi vă veţi alege toţi cu ceva. Ne vom câştiga pentru totdeauna reputaţia ca navă comercială; numele *Ulysses* va fi cunoscut şi asta mi-ar face plăcere şi sper că şi vouă. Acum şaizeci de ani, conform transmisiilor radio, se ştia că sistemele Sol şi Alfsentary sunt deschise, aşa că am putea face o oprire pe drum. Planul meu ar fi să luăm doar jumătate de cală de încărcătură - probabil că, oricum, nu putem obţine nici măcar atât, în zilele astea, se pare că nu prea e nimic în niciun port - şi pe urmă să umplem calele goale cu masă de rezervă, cu care am putea să alimentăm scuturile şi să navigam la 99,4 în loc de 98,2. Asta ar însemna că timpul comprimat ar fi doar aproximativ a noua parte din timpul standard, în loc de a cincea, şi am putea fi înapoi la centru în aproximativ şapte ani comprimaţi. Facem schimbul de marfă, mai luăm acolo nişte masă şi pornim din nou, navigând la 99,4 încă o sută douăzeci de ani standard, astfel că pătrundem adânc în lumile Celui de-al Şaptelea Puls, aflate în partea cealaltă. Corporaţia şi-ar permite s-o facă de o sută de ori; mi-ar plăcea doar să-mi încerc norocul să fiu de faţă la finele acelei călătorii şi, dacă reuşim să ajungem acolo, ne facem un

renume printre navigatorii stelari pentru vecie. Fără alt motiv.

Treo avea să voteze cu ea; o făcea întotdeauna, fiindcă se temea că îl considera laş, deşi Xhrina nu spusese niciodată asta. Iar asistenta lui, Fatima, avea să voteze alături de el. Peter avea să voteze pentru, probabil, doar fiindcă toate escalele în port i se păreau chinuitoare şi i-ar plăcea să ştie că ar putea muri înainte de prima oprire. Cu votul ei, erau la egalitate; avea impresia că lui Chang îi plăcuse ideea, când i-a explicat-o, dar cu Chang era greu să-ţi dai seama. Ceilalţi erau înclinaţi să considere că modelele economice care curgeau şi şuierau prin computerele navei *Ulysses*, paralizând totul cu otrava profiturilor lor marginale, erau zei care trebuiau împăcaţi.

– Supunem la vot? întrebă Sleeth, cel de-al doilea ajutor al fizicianului.

Asta era regula, căci ea era cel mai tânăr membru votant; de asemenea, i se potrivea lui Sleeth, căci era tânără şi plesnea de energie, într-un echipaj de oameni bătrâni şi obosiţi.

Majoritatea membrilor echipajului bodogăneau că era sâcâitoare, mai puţin Squire, care o spunea deschis, ori de câte ori era afară din capsula vitală, şi Robert, secundul fizicianului, care o spunea cu răceală, de parcă ar fi fost vorba despre masa atomică a oxigenului sau velocitatea orbitală a unei planete.

În compensaţie, Xhrina nu făcea niciun secret din faptul că Sleeth era favorita ei în aceeaşi măsură acum ca atunci când venise la bord, ca o prea-gălăgioasă-pentru-navigatori făptură de doi ani. Pe măsură ce căpitanul Xhrina îmbătrânise, simţise din ce în ce mai mult că Sleeth era singura persoană, în afară de sine, căreia îi plăcea să pună lucrurile pe roate. Aşadar, această supunere la vot era firească, pe lângă faptul că era o datorie.

Nici măcar nu fu un vot strâns - doar Squire şi Robert votară împotrivă. Pe un ton de scuză, Sleeth le spuse tovarăşilor ei de cabină:

– Mi-ar plăcea să fac parte din echipajul unei nave celebre, iar aceste ture în zona Celui de-al Şaselea Puls devin plictisitoare.

Xhrinei i se părea mai degrabă că Sleeth, care abia împlinise douăzeci de ani, dar revenise de pe nava-şcoală la doar doisprezece, trăise prea multă vreme cu un boşorog furios închis într-o capsulă şi un bărbat rece, care nu vorbea niciodată (oare Robert o abuza? Xhrina o întrebase pe Sleeth, de mai multe ori, iar ea negase într-un fel în care Xhrinei i se părea că înseamnă *da, dar, te rog, nu face nimic*). Acesta părea a fi primul pas mărunt al lui Sleeth spre a spune că nu voia să fie manipulată de Robert şi Peter şi asta o bucura pe Xhrina, într-un fel pe care nu-l mai simţise de ceva vreme.

În seara aceea, când se vârî în sacul de dormit, lângă Xhrina, Chang spuse:

– Când ne apropiem de sistemul de baştină şi te trezeşti ştiind că în cabină se află năluci, să nu mă trezeşti. Mă tem de ele şi nu vreau să ştiu de ele.

– Bine, spuse ea. Mi-ai citit jurnalul?

– Da, răspunse el, e dreptul meu ca ofiţer secund să citesc orice scrii şi nu-mi place să cer. L-am întrebat pe Treo şi mi-a spus cât este de speriat şi m-am dus şi m-am uitat la toate înregistrările aniversărilor tale şi ale lui Mtepic şi am văzut năluci. M-am speriat atât de tare încât de atunci mi-e greu să dorm. Aşadar, nu mă trezi cu tine, nu vreau să văd năluci. Pe un ton mai blând, adăugă: Ai putea să discuţi cu Sleeth despre asta. Ea a fost mereu mica ta umbră şi ar înfrunta frica doar de dragul tău.

– Mulţumesc, spuse ea. Aşa voi face.

Şi Xhrina îi întoarse spatele, să se bucure de căldura lui, fără să mai vorbească. *Cred că aş fi înfruntat nălucile de dragul lui Mtepic,* gândi ea, *dar am vrut să le văd oricum, deşi nu ştiam despre ele până când nu mi le-a arătăt. Sper că poate fi la fel cu Sleeth*.

În noaptea celei de-a nouăzeci şi treia aniversări a ei, Xhrina se întoarse şi o atinse pe Sleeth, care acum era partenera ei de sac de dormit de câţiva ani.

– Năluci, spuse ea, în sfârşit.

– Mă bucur, răspunse Sleeth, dintr-odată trează, şi aprinseră luminile şi se îmbrăcară repede.

Nu era sigură că se bucura într-adevăr. Sleeth şi căpitanul ei vorbiseră despre năluci cel puţin o dată la câteva schimburi, în ultimii cinci ani, iar fata ajunsese să-şi dea seama că prima oară când va vedea ea nălucile va fi ultima pentru Xhrina. Se străduise să pară fericită şi veselă când venea vorba despre acea iminentă vizită a nălucilor, iar acum, că momentul sosise, nu avusese timp să se gândească pe îndelete ce voia să simtă sau ce ar trebui să simtă şi era blocată în a simţi pur şi simplu ce simţea - ceea ce era un mister.

Auzise atât de multe de la Xhrina despre Mtepic şi despre năluci, şi toate teoriile despre năluci, căci căpitanul nu era nevoit să lucreze decât o oră şi ceva pe zi pe durata popasului, în timp ce găseau o încărcătură disponibilă. Minţile sin ale Bătrânului Pământ şi ale navei *Ulysses* găsiseră, în cele din urmă, o mică încărcătură, dar nu păreau capabile să dea explicaţii cu privire la conţinutul containerelor, doar că era ceva care nu era imposibil să fie dorit, peste 120 de ani, de către cineva de pe planetele Celui de-al Şaptelea Puls, spre Crucea Sudului şi Sentaru.

Căpitanului nu-i păsase, aşa că nu-i păsase nici lui Sleeth. Marfa puţină însemna că aveau cu atât mai mult loc în cale pentru o încărcătură de U238, uraniu sărăcit, nu pentru putere atomică, precum în vremurile de demult - ar fi putut la fel de bine să ia fân, ovăz şi apă şi ar fi făcut-o, dacă nimic mai dens n-ar fi fost disponibil - ci fiindcă era o

rezervă de masă convenabil de densă, care putea fi desfăcută în nuclee şi proiectată afară prin scutul frontal, ca să le croiască un drum prin mediul interstelar. Cu surplusul de masă, puteau să navigheze la 99,7% c, ceea ce însemna aproape treisprezece ani de timp standard la un an de timp comprimat. *Ulysses* avea să devină acum, negreşit, un fel de legendă.

Dar, gândi cu tristeţe Sleeth, *legenda nu se va sfârşi cu căpitanul Xhrina aducând nava Ulysses în portul Summer*, portul spre care se îndreptau de la ultimul lor PPD şi ultima schimbare de traseu, de acum aproximativ un an comprimat.

Xhrina şi Sleeth vorbiseră de multe ori despre năluci, iar Sleeth dorea să le vadă cu Xhrina, dar avea să ducă dorul discuţiilor lor despre ele şi i se părea trist că nu va mai avea cu cine să vorbească despre această primă întâlnire. Însă, pe de altă parte, se părea că Mtepic le văzuse de cinci ori singur şi cine ştia de câte ori le văzuse fără să pomenească despre asta?

Cu toate acestea, Sleeth îşi imaginase mereu că atunci când, în cele din urmă, le va vedea, avea să poată vorbi despre ele cu căpitanul Xhrina. Fusese crescută pe navă şi, din cauza felului în care funcţionaseră programările, fusese pe o navă-şcoală doar şase ani, cam jumătate din perioada obişnuită, aşa că îşi petrecuse multă vreme în preajma Xhrinei, când era tânără, iar mai târziu, şi

mai multă vreme îngrijind-o. Xhrina fusese întotdeauna singura ei prietenă adevărată.

Sleeth ştia că îi va duce cumplit dorul, dar nu era de părere că trebuia s-o spună acum, când ochii căpitanului ardeau de bucurie. Odată ajunse în cabina de comandă, fu mai uşor, căci, aşteptând în întuneric, Sleeth putu să dea drumul încetişor lacrimilor.

Totul era întocmai cum auzise, de atâtea ori, povestindu-i-se.

Toate nălucile se apropiară, Xhrina sălta şi se vânzolea de parcă ar fi fost de zece ori mai tânără. Când năluca mică, zveltă, care trebuia să fie Mtepic - dar acum tânăr şi puternic - trecu plutind prin peretele cabinei, pruncul strălucitor ieşi din capul şi din pieptul ei, în doar două clipe, se formă cu totul în aer şi întinse mâinile spre Mtepic, care se năpusti şi o luă în braţe pe Xhrina, cea nou-născută. *Doar câteva secunde, prima dată când am văzut nălucile, şi totul s-a sfârşit*, gândi Sleeth.

Şi, de parcă i-ar fi auzit gândurile, Mtepic, încă legănând incandescentul prunc-nălucă, se întoarse şi îi zâmbi cald, cu înţeles.

Spre uluirea tuturor - până şi spre uluirea nălucii lui Mtepic - năluca-Xhrina, nou-născută, ştirbă, cu ochi mari şi faţa radiind de încântare, în braţele acum tinere şi puternice ale matematicianului-nălucă, îi făcu semn lui Sleeth, luându-şi rămas-bun, într-un fel atât de asemănător cu al oricărui alt copil, încât Sleeth chicoti sonor şi toate

nălucile, în afară de Mtepic şi Xhrina, se spulberară, în timp ce stelele începeau să pălească.

Cu un zâmbet larg, Mtepic ridică un deget la buze - *ssst!* -şi Xhrina făcu la fel, şi amândoi îi făcură din nou semn cu mâna, înainte de a dispărea în câmpul de stele care se stinseră după ei, lăsând-o pe Sleeth râzând în întuneric.